

FOGARAS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
Egész évre 8 Kor., félévre 4 K., 1/4 évre 2 K.
Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Thierfeld D. könyvkereskedése.

A hirdetések díját jutányosan számítjuk.
Nyílt tér: soronként 20 fill.
Hirdetések és Nyílt tér díja előre fizetendő
Kéziratokat nem adunk vissza.

Üzletvezetőséget Fogarasnak!

Irta: HALMY GYULA.

Ugy van az ember az eget verdeső, nagy témákkal éppen, mint a gyermek a kis hólabdával, addig-addig görgeti, míg észrevétlenül megnő s hólavina lesz belőle.

Dolgozik a szerkesztőben is a gyerekes ambíció, a hév, míg egzaltált állapotba jut s addig nem pihen, míg — mint a rakéta el nem éri a magasság maximumát — s a lelkesedés, a hév a tűz színes buborékokban szét puffan s a mikrokozmosz le pottyan a fellegvárakból a földre s — kiábrándul.

Két végső pont van az életben: a remény és a csalódás, melyek a bölcsőtől a sirig kísértének s ámitgatnak bennünket. Egyik a másikat üzi, kergeti s ha ez a kettő nem lenne, nem érne az élet egy szappanbuborékot sem.

Igaza van annak a kis versnek:

„Ha üldöz a sors kegyetlen keze
Légy hű barátja, testvére, mindene,
Altasd daloddal s ha álomban vagyon
Lopd el a botját s üsd vele agyon!”

Ha már megkezdjük a kártya várák építését, benne lévén az eget verdeső frázisokban — hát menjünk tovább. Építtessünk most már Fogarassal: *üzletvezetőséget is!*

Magas idea ez, mely csak a nagyobb városokban szeret fészket rakni, nem egy 6500 lelkes kis faluban, de mint szokás mondani: a nagy dolgokban akarni is elég.

Különbén nagyon érdekes a helyzet. Ugyanis a fogaras—szebeni vasut az aradi, a fogaras—brassói pedig a kolozsvári üzletvezetőségekhez tartozik. Tehát Fogaras az a végső pont, mely a két üzletvezetőséget egymástól elválasztja.

— Mivel ezen a vidéken fekvő vona-

lak messze esnek úgy az aradi, mint a kolozsvári üzletvezetőségtől Szeben és Brassó fejlődő nagyvárosok, fölhasználják az alkalmat s versengenek egymás között az üzletvezetőséget. Mi pedig mint „aurea mediocritas,” középpont ne hallgassuk tétlenül a versengés harangjának a kongását, hanem szóljunk bele a koncertbe s ne engedjük a jó zsiros koncert, vegyük el tőlük.

Azt mondja a biblia: „zörgessetek és kinyittatik, kérjete és megadatik!” „Néma koldusnak üres a tarisznyája.” Ha nem szemérmeskedünk, hát legalább észrevesznek bennünket. Ha tolakodunk kidobnak bennünket az ajtón, de menjünk be újra az ablakon. S ebből annyi hasznunk lesz oda fent, hogy legalább tudják, hogy élünk létezőnk s azzal vége. —

Nagyszebennek 26.077 lakosa van, Brassónak pedig 34.511. Népeességére nézve tehát Brassóé az elsőség.

Mert tudjuk azt, ahol most üzletvezetőségek vannak, mind népes városok: így Kolozsvár 46.670 lakossal. Arad: 53.963 lakossal. Miskolc: 50.000 lakossal. Kassa: 35.586 lélekkel. Ellenben kisebb város Szombathely: 23.309 lakossal stb. Földolog a fekvés is. Pl.: Fogaras elég jó és kedvező helyen fekszik s bizony megérdemelne már valami olyat, amely nyomatékos lenne s lélekszámát tetemesen fölemelné. Mert bizony holmi apró-cseprő, lényegtelen dolgokkal nem szaporodunk, csakis olyanokkal amelyek népeességgel járnak ilyenek pld.: a *penzügyigazgatóság, m. kir. törvényszék, üzletvezetőség.*

Mert utóvégre is elszomorító, szé-

gyenletes állapot, hogy ezek közül a fenti dolgok közül egyetlen-egy sincs még Fogarasban, mint megyei székhelyen. Pedig egy megyeszékhely ezek nélkül nem város, hanem falu.

Sokan az igaz, hogy erre a nevetéses tolakodásra azt mondják, hogy: „magna petis Phaeton!” Vagyis jól magyarul: hátrább az agarakkal! Igen, de ha nem érdeklődünk nem mozgó-lódunk a nagyobb dolgokért, hát majd elhalássza előlünk azokat Brassó, vagy Szeben. Eddig is csak az volt a bajunk, hogy élehetetlenek voltunk, nem volt főispánunk, képviselőnk akik fölfelé meretek volna tenni. A főispán örült ha kegyelemből meghagyták. S inkább hallgatott, hogy észre ne vegyék s utilaput ne kössenek a talpára. Mindig azt mondta: „örüljünk, hogy élünk, ne vétezzük észre magunkat kunyorálásainkkal!” Képviselőnk pedig betemetkezve a füstkarikákba gyártogatta a palóc és tót jellemeket, karaktereket s író ember léteire lapunkat elnevezte egy olyan tükörnek, amely jobb volna ha nem lenne, mert legalább nem látná benne Fogaras dult arcvonásait, torzon-borz ábrázatát.

Nagy csapása volt szegény várme-gyénknek hogy nem volt organuma, melyben fölajdult volna s így nem tudott soha olyan nagyot kiáltani, hogy a miniszteriumban észrevehették volna. Néma, siket maradt mind addig, míg számtalanszor kiviccelt lapja a „fogarasi Lloyd, a hírkürt” nem látott napvilágot. Egy író ember azt merte állítani, hogy a lap itt fölzavarja a társadalmi békét.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testhelyet, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Minthogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárakban. — Ára tívegenként 4.— korona.

Mi ellenkezőt állítunk, ugyanis azt mondjuk: sőt! ha vannak is társadalmi surlódások igyekszik le csillapítani a hullámokat s a kontroverziákat, egyenetlenkedéseket közösen megbeszélve, megtárgyalva iparkodik kiegyenlíteni.

Mert, egy vidéki lapnak nem az a tendenciája, hogy személyekre utazzék s olyan ügyeket feszegetsen, ami a társadalmi békét fölzavarja, hanem azért van, hogy a közügyet, a közérdeket szolgálja, akik ellenkezőleg fogják fel ennek a lapnak az irányát, célját, azok nagyon csalódnak. — Sőt mi lehetőleg azon munkálkodunk, hogy a rongyokat, piszkokat takargassuk; de ezzel koránt sem azt mondjuk, hogy a bűnösökkel együtt tartunk, vagy azokat futni engedjük. Mi nem anticipálunk semmit sem, hanem a bűnben is a már megállapított bírói, konkrét valóságot szögazzuk le, mint olyan tény mint a melyből a kis végvárosnak okulnia kell, hogy rossz lejtőre ne tévedjen s a bűnt büntetlenül ne hagyja a bűnösök pedig bűnhődjenek.

Nem vagyunk kárörvendők, nem ásunk senkinek sem sirt, nem lökjük a a tömlőbe, de az igazságot már még sem takarhatjuk, bár vak vagy te szent igazság, neked látnod kellene.

Aki revolver zsurnalisztikát akar szolgálni, az menjen Fogarasról. Mert ilyen helyen sokkal nehezebb a helyzet azért, hogy tulajdonképen azt kell megfontolni, hogy mit ne írjon ki az ujság.

Ebből kifolyólag tehát a közügy érdekében olyan témákat is meg kell

pengetnünk mint a melyek még ez idő szerint elérhetetleneknek látszanak.

Mert igaz az, hogy addig szemléljük a csillagot míg fenn ragyog.

Ne csak lombbal jelöljük meg a talált aranybányát, hanem aknázzuk is ki azt mindjárt, mert a lombot elviszi a szél s hoppon maradunk.

Addig mozgolódjunk míg *tevékeny ügybuzgó főispánunk* van.

Vegyük fel az ohajtandó terveket és eszméket, hát ha az idő méhe megszüli, világra hozza azokat, mert örökké nem tart semmi. Addig üssük tehát a vasat míg meleg, addig lelkesedjünk a nagyobb eszmékért is, míg van olyan államférfiunk aki ki is tudja vinni azokat.

S különösen legyünk élelmesek, hogy a nagyobb égitestek a vonzás és taszítás törvényeinél fogva magukhoz ne huzzák a nagyobb terveket, eszméket, mert megbűnhődte már Fogaras a mulat, legyen tehát örvendetes, vig jövője s biztasson bennünket az a remény, hogy a pénzügyigazgatóság, kir. törvényszék mellett elfér még az *üzletvezetőség* is s ha *akarjuk* idővel ezt is megkapjuk.

Ne nevéssünk tehát, hanem tegyünk.

Apró-cseprő dolgokra ne forgácsoljunk el tehát mind az erőnket, hanem *tartogassuk, koncentráljuk*, hogy a nagyobbakat is ide bírjuk hozni s ne halásgasson el tőlük mindent Brassó és Szeged, azért mert nagyobb s erősebb mint mi vagyunk.

Dávid is legyőzte Góliátot, hátha Fogarason is beteljesedik a biblia mondása.

Virágok kultusza.

(Sz. Cs. Á.) Szabó Elemér poetikus ötlete, hogy a Madarak Hasznáról szólva a legfinomabb érzést, a gyöngédséget lopja a lelkünkbe — ismét kezembe adja a tollat, hogy tán kevesebb életrevalósággal, de nem kisebb szeretettel fűzzem tovább az ő eszméit.

A madarak és fák napjának ünnepe, mely talán első volt az Apponyi nevéhez fűződő reformok sorában, hasznossági címen nyert szankciót, de valójában sokkal mélyebbre bocsátja gyökérszárait! a gyermeklelkek titkos, tündérmesékkel átszótt világába.

Hasznos is, szép is: kettős tehát a kultusz előnye, de ha tovább fűzzük gondolatainkat, látni fogjuk, hogy a hasznossági cél egészen eltörlődik s csak olyaténképpen jelentkezik, mint következménye és járuléka a lélek nemesebb indulatainak.

A madarak kultusza gyöngédségre vall, de ugyanezt merem állítani a virágokról is és nehogy új eszmék apostoli mezében látszassam tetszelegni, itt mindjárt egy idézethez folyamodom. Porzsolt Kálnán írja egyik Esti levében (Pesti Hirlap, 1907. szept. 19.): „Gorombán, durván nem lehet a virággal bánni, mert akkor elhervad. Azért a virágok kultusza a gyöngédség iskolája.“

Hogy mennyi igazság rejlik az idézett sorokban, azt csak az fogja átérteni, akinek magának is gyöngéd, szerető szíve van s aki gyermekkorának kedves emlékei közé sorolhatja a virágokkal való

TÁRCA.

Nyilhegyek.

ÁLMOK.

Éjjel álmodsz? — Ugy tán nappal Fölizgattak téged mára.

Reggel álmodsz? — Akkor későn Feküdtél le bizonyára.

Álmodsz *délben*? — Sokat ettél, Megterhelted a gyomrodát.

Álmodsz *este*? — Ugy tán a bor Űzi álomjátékokodat!

Gyakran álmodsz? — Ugy szivedben Szerelmi vágy van ám, de nagy! És ha mig élsz, folyton álmodsz, Ugy barátom poeta vagy!

A VADÁSZ ÉS A BOLOND.

Látván vadászt a böles bolond,
Bolond feje ily böleset mond:
„A jó vadász *hason leső*
— Hasal bokorban, ugy les ő —
Éh, szomj, hideg se' tántoritja,
Ha kézbe' fegyverét szoritja.
Nincs nyugta, álma, napja-éje,
Ha űzi férfi-szenvedélye . . .
Csodálkozom: miért, miért?
Ártatlan' ontai annyi vért?
De ember! éned oly setét . . .
Lám, űs alap-természetét
Ő megtagadni nem meri
Vadászom itt is emberi!

S bár érdekes *hason leső*,
Hason lesvén, *haszont les ő!*

KERESS — TALÁLSZ!

Ifju álmaid, hogy ha már feledted,
Lesz még leány, ne félj! a kit szeress.
A szív susogja folyton ezt feledted:
Keress! Keress!

Párját szivednek még ha nem leléd is,
De talpadon nem ingadozva élsz,
A szív sugja biztatón feléd is:
Találsz! Találsz!

CARPE DIEM!

— Terzina. —

Szived szeretni már ha megtanult,
Ne kérd a lenyt sosem — miért szeret?
Mi lesz jövőbe? és mi volt a mult?

Mult és jövő hatalmas egy keret,
Elveszne benn' örökre tán a kép,
A mit rózsásra főste szív-ored.

Miként a régi bölcsek, élj akép':
Jelennék élj! ez üdvöt mindig ad.
Töprengve lábaid száz tövisre lép . . .
Dobá hát a sutba azt a logikát!

M E S E.

Mese, mese, mesét mondok,
Megértik, kik nem bolondok.
. . . Kökörcsin nyíllott a szikla alatt,
Meglátta az ökö: „Mi jó falat!“
S hozzá készült menni,
Meg akarta enni,
De a kőtől hozzá nem fért,

Ezért
Nem sikerült az *ökör-csiny*,
Meggzabadult a *kökörccsin!*

Halmy Gyula.

A st. louis-i világkiállításról.*

(Louisiana Purchase Exposition.)

— A „Fogaras és Vidéke“ eredeti tárcája. —

Irta: VÉRTESI KÁROLY.

„Ein guter Geist helfe uns zum Schauen,
zum rechten Begriff.“
Goethe.

„Ki a művelt? Ki alkotó.
— Ki a barbár? A romboló.“

Greguss Agost Mondásai.

(Folytatás.)

A kiállítás területén levő, 9 mérföld hosszú, 17 állomással bíró, a magasban és alant kanyargással járó Intramural Railway körvasutra szállok át és külsőleg jól megnezek mindent a tündéries csodavilágban, mert inkább kerülő, mint összekötő ez a vasut. Minden állomáson annyi ember száll ki és be, hogy falut alkothatnának számukkal. Keresett, szép kilátás az állomások emelkedett hulyéről.

Még egy keskeny nyomtávu miniature gőzvasutra is felülök. Magasabb növésű ember a kis mozdonyt átlépheti, de a hozzá kapcsolt kocsikban jól elférünk, tele van az

* A szerző most megjelent „Körutazás Amerikában“ című könyvéből.

bibeldést. Kedves öröm ez, hálás és főlemelő. Lesni a bimbó pattanását, virág nyílását a kezünk nyomán . . . ! Látják, érzik-e olvasóim, hogy ebben a teremtő lélek gyönyöre reszket . . . hogy a Mindenség imádata árad belőle s lelkünket magasztos örömök karján ringatja ?

Oh, a virág nemcsak az aesthetikai szépnak a forrása, hanem az erkölcsi és lelki szépnak is: Aki gyönyörködik, annak a lelkében béke van: béke és szeretet.

Mély és végtelenül gazdag forrása rejlik a virág kultuszában a gyermeklélek nemesítésének, felnöttek szórakozásának és örök kár volna azt kihasználatlanul hagyni.

Mi rejtelmes csoda, hogy a piciny magból pompás virág lesz; mi gyönyör, hogy napról-napra fejlődik és hogy ápolásában, fejlődésében mi is részt veszünk, mintha a Mindenható teremtő munkájából kérnénk részt magunknak? Mi öröm, hogy olyanná tehetsjünk a környezetünket magunk közül, amilyenné akarjuk, — semmi más, mint csupán a munka és szeretet által . . . ? Látják, érzik-e olvasóim, hogy neveléstani szempontból mennyi érték rejlik e momentumunkban? De tovább megyek:

Aki szereti a virágot, az szereti a földet is, amelybe a virág gyökere mélyed, mintha megannyian az ő lelkének volnának gyökérszállai. Bizony, aki a virágok kultuszában nevelkedett, az nem lesz haszontalan járdataposó s ha sorának mostohasága tán el is vonja őt a

földtől, de nem fog eltávolodni a természetől soha a mesterséges idegizgalmak modern világa felé.

Oh, tudom . . . a férfigond, az élet nehezebb küzdelmei elvonják lelkünket e kicsinyes kedvteléstől, de egy nyereségünk mindörökké megmarad: lelkünkben a szépnak örök kultusza él és főtallaljuk azt a legféltreesebb zugban meghuzódó virágon is.

Édesanyák, neveljétek a kisdedeket a virágok szeretetében, vezessétek be őket korán a virágápolás nemes és gyöngéd munkájába, hogy majdan a néhai jó édes anyát mindig mosolyogva, mindig virágok közt hívja elő az emlékezet. Tudjátok-e, hogy a mikor virággal bibeldöttök, akkor mindig mosoly játszik az arcotokon? Vajha megérthetném, hogy e soraim messze elhangzanak s idővel tán a virágkedvelők tagdíj- és alapszabálytalan egyesületét is megcsinálhatnók Fogarason. Legyen Fogaras virágváros!

A helybeli kir. járásbiróság ügybeosztása

az 1909-ik évre.

A Dr. Harmath Jenő kir. járásbirónak beosztott ügyek:

1. vezetés, elnöki ügyek (El.)
2. sommás perek a—b. kezdőbetűig (Sp. I.)
3. az Sp. I-re vonatkozó polgári vegyes ügyek (Pv. I.)

A saját osztalékába tartozó szóbeli sommás keresetek és szóbeli kérelmek felvétele.

B Náudvary László kir. járásbirónak beosztott ügyek:

1. a vétségi és kihágási ügyek csoportjából a magánvádra üldözendők (B—I) s az ide tartozó büntető vegyes ügyek (Bv. I.)

2. sommás perek O, R, T, U, V, Z. kezdőbetűkkel (Sp. II.) s az idevonatkozó polgári vegyes ügyek (Pv. II.)

3. egyezségi kísérletek (Eg.)

4. polgári vegyes és lakbérleti ügyek (Pv. II.)

5. anyakönyvi (A.) és a királyi közjegyző helyettesítésből felmerülő ügyek,

6. fizetési meghagyást tárgyazó ügyek (Fh. és Fm.)

A saját osztalékába tartozó ügyekre vonatkozó szóbeli sommás keresetek, kérelmek és bűnvádi panaszok felvétele.

C. Bedő Ferenc kir. járásbirónak beosztott ügyek:

1. vizsgálóbírói ügyek, (Vb.) büntető megkeresések (Bm.) s az idevonatkozó büntető vegyes ügyek (Bv. II.)

2. sommás perek H—M. kezdőbetűig (Sp. III.) és az idevonatkozó polgári vegyes ügyek (Pv. III.)

3. a fiatalok terheltek bűnügyeinek ellátása (B. III.)

Felveszi a saját osztalékába tartozó sommás kereseteket, kérelmeket és bűnvádi feljelentéseket!

Segédje: dr. Ferenci Károly jegyző.

D. Dr. Virágh Károly kir. járásbirónak beosztott ügyek:

1. az összes telekkönyvi ügyek.

Segédje: Valentin Arthur jegyző.

E. Dr. Ludvig Alfréd kir. albirónak beosztott ügyek:

1. a vétségi és kihágási ügyek csoportjából a hivatalból üldözendők (B. II.) s az ezekre vonatkozó szóbeli panaszok felvétele.

2. sommás perek P. és S. kezdőbetűkkel s az ide tartozó polgári vegyes ügyek (Sp. IV. és Pv. IV.)

Felveszi a saját osztalékába tartozó szóbeli kereseteket és kérelmeket.

mindig közönséggel, mert a főbejárattól, dohogva, köhécselve, erőlködve elvisz körülbelül a fősarnokig s a lábait mindenki kiméli.

Az összhangozó egészet képező „elefántcsont városban,” térrajzzal a kezemben, nap és a fény mosolyában lélekállapotom nyugalmával megindulok a leirhatatlan szépségű részleteknek a megnézésére a varázslatos kertben, tündérorszámban. Jelezve van a lapon minden egyes épület, legkisebb sátor, nem hagyhatók ki a látnivalókból semmit sem, még a kék fűvet sem. Teljes akaratomat összeszedem, hogy mindent megnézzek. Érzékeim épek. Tervszerűen járok, kerülöt nem csinállok. Forgatom az utmutató kézikönyvem lapjait, nézem a rajzokat, hogy emlékezetembe véssem a látott képeket, részleteket, díszépítkezéseket és megjegyezzem magamnak a káprázatos arányokat.

Nagy hálával tartozom azért Oeker Pál amerikai publicista barátomnak, kivel a lisszaboni nemzetközi sajtókongresszuson (1898) ismerkedtem meg, ki a kiállítás igazgatósága által előzetesen megküldött nekem több, a kiállítás ismertetésére vonatkozó képet és képes füzetet, melyekből jó előtanulmányt szerezhettem. Csak az a kár, hogy a legtöbbje angol nyelven volt írva. Már ez jelezte előzetesen, hogy Amerikában minden angolul megy.

Nagyon ügyes a kőperemű tavak mel-

letti épület csoportosítás. Kibontott, óriási legyező alakú. Alig lehetne eltévedni, ha a magas épületek akadályt nem gördítenenek a szem elé. Öserdöböl, vadonból maradt fatuhuzsalemek alatt, vagy a kiállítási paloták arányában utak, vízi utak, vízesések, virágágyak, árnyban nyugvó helyek; avanuek vezetnek helyről-helyre. Pazaroltak a térrel. A tereket szoborművek díszítik, a vendéglőket felírások hirdetik, este kifeszített sodronyon villanyos fény.

Az egész kiállítást összevéve, ugylátom, hogy az emberiség történetében is egy mérföld mutató kő, melyen hat évig furtak-faragtak, azelőtt is már négy évig tanácskoztak fölötté meg létrehozták, de remekül is esett ki! A tudás városában különböző pontról gyönyörködöm az egészben, mindig újabb és más képet látok, felséges jeleneteket, szingazdag életet, gyönyörű kerteket, és este, éjjel is nappali fényvilágot. A zöld színű laguna vizek pompás ellentétet képeznek az elefántcsont színű falakhoz, tarka tetőkhöz.

A kiállítás Frenais Dávid Rowland st. louis-i érdemes polgár elnöke, vezetése alatt van, aki előbb hajón matróz, azután szónok, pap, mégazután gabonakereskedő, bankár, tőzsde elnök, igazgatója volt több rendbeli vasutnak és banknak; természetesen milliomos lett. Legujabban polgármester, (Mayor of St. Louis) belügyminiszter, végre Missouri államnak — hova St. Louis is tar-

tozik — a kormányzója volt. Értékes élet nagy munkaerő, az élet minden szakában az. Terveket hordt agyában. Egyetemese műveltségével, általános képzettségével mindennütt ember a talpán, népszerű, buzgalmában pihenést nem ismer. Ambíciója mindmagasabbra sarkalja. Mondják, hogy a számára teremtett helyzetnél fogva elnök akar lenni, most gyűjti a szavazatokat. Egyik kiállítási ebédjére hódelatos tisztelettel Apponyi Albert grófot is meghívta. Emlégettek ennek a hatásos felköszöntését. Sok magyart vonszott ez a kiállítás, az interparlamentáris konferencia is elősegítette annak látogatását. Francis telítette meg az első talicskát földdel 1901. évi december 20-án. Nagy ember lett volna, ha a kiállításnál egyebet se tett volna. Komceptióis elme, lélekerő kellett hozzá, munka minden idegszállal. Ahol rövid három év alatt vadon volt, prédára járó állatok buvhelye, azon a darab földön, dombon, hatalmas tervvel emelkednek most mint valamely capitol az ünnepélyek kupolás csarnoka és a kiállítási paloták, az emberiség előrehaladásának a tanui. Az emberi szorgalmas kéz, a Louisiana Purchase Exposition Company parancsa és utasítása szerint a szabálytalanul elcsavarodó tó vizeket felszárította, rendszeres formába szorította.

(Folyt. köv.)

F. Oláh Béla kir. albirónak beosztott ügyek:

1. Örökösödési ügyek (Ö. és Öb.) és az idevonatkozó polgári vegyes (hagyatéki) ügyek (Pv. V.)

2. Polgári megkeresések (M) és végrehajtási ügyek (V.)

3. sommás perek N kezdőbetűvel (Sp. V.) s az idevonatkozó szóbeli keresetek és kérelmek felvétele.

Segédje Fejér Gyula jegyző.

I r o d á k :

1. számú jegyzői iroda :

Itt kezeltetnek az összes elnöki ügyek, számadások és leltárak.

Kezelő : Belba Szilárd irnok, helyettese Benedek József irnok.

II. számú jegyzői iroda :

Itt kezeltetnek az összes sommás perek (Sp. I—V.) s az idevonatkozó polgári vegyes ügyek (Pv. I—IV.), továbbá a V. M. Eg. A. Fh. Fm. lajstromban vezetett ügyek.

A napi posta átvétele és szétosztása.
Kezelő : Benedek József irnok, állandó segédei : Pakot Ferenc és Roemer Ferenc irnokok, kik szükség esetén a kezelőt helyettesítik.

III. számú jegyzői iroda :

Itt kezeltetnek az összes büntető ügyek (B. I. II. III. Bv. I—II. Vb. Bm.)

Kezelő : Balogh Gyula díjnok, helyettese : Borsai Aladár díjnok.

IV. számú jegyzői iroda !

Itt kezeltetnek az összes örökösödési ügyek (Ö. Öb. Pv. V.) Idegen kézbesítések jegyzéke, postakönyv és irattár kezelése, irattári felvilágosítás adás.

Kezelő : Fikker Dénes irnok, helyettese : Pakot Ferenc irnok.

Az irattározást minden jegyzői iroda kezelője maga végzi.

A gyűjtőszekrényt naponként d. e. 11 és délután 5 órakor kiüríti Krausz Henrik díjnok, ki a telekkönyvi iktatás, kiadás és irattározással is meg van bízva. Helyettese : Széles Sándor irnok.

A jegyzői irodákban és az irattárakban valamint a telekkönyvtárban hétköznapokon d. e. 10—12-ig, ünnepeken és vasárnapokon d. e. 10—11 óráig felvilágosítás adatik.

Ez időn kívül igazolt sürgősség esetén csak a vezető járásbíró írásbeli engedélyének felmutatása mellett lehet felvilágosítást nyerni.

Szóbeli kérelmek (keresetek, büntető feljelentések) felvétele ;

szerdán délután 3—5-ig és

pénteken délelőtt 10—12 óráig.

s ugyanebben az időben a felek idézés nélkül megjelenhetnek.

Fogaras, 1908. november 14.

Dr. Harmath Jenő,

kir. jbiró, a kir. jbiróság vezetője.

H I R E K.

Postai mizériák.

Egy kis hó esett, hiszen azt látja mindenki, de a szeben—fogarasi kávédaráló érzi ezt a legjobban. Egy idő óta a vonat rendszeren késéssel érkezik be, úgy hogy a postához csak dél felé jut hozzá az ember reggel 9 óra helyett. Ezekre a szakszerű, rendes, illetve rendetlen késésekre ez uton hívjuk fel az aradi üzletvezetőség figyelmét, amelyre

különben már minden évben voltunk bátrak fölhívni. S hogy elolvasták-e cikkeinket, vagy nem? az már az ő dolguk.

A vonatkéséssel azonban más dolgot akarunk egy füst alatt megszéllőztetni, amely azonban már a kolozsvári posta és táviró igazgatóság becses felmérébe tartozik.

Nem lévén postás, azt nem tudjuk, hogy vasárnaponként, hogy van a a rendeletben, amit itt helyben betartanak. Tudnillik hogy vasárnap délelőtt 8—11-ig van csak hivatalos óra s azután „d'ienst frei!“ Nos? és itt van a bökkenő! Vasárnap tehát csak déli 11 óráig adhat fel a fél mindent, hát ez helyes; de ha érkezik valami, a postás rendszeren dél felé kézbesíti a leveleket, utalványokat s már most ha az ember 11 óra után kapja meg pél. azt a szállító levelet, a pakkot már az nap nem veheti ki, mert 11 órán túl már nincs hivatalos idő s ha hozzá még gyorsáru, romlandó van benne, a kár meg van. Jó volna tehát az, ha vasárnap déli 12 óráig lenne hivatalos óra, a postások pedig déli 11 óráig kézbesítenék a szállító leveleket stb., hogy lenne ideje még a félnek az nap kiváltania.

Továbbá úgy halljuk, hogy a délután 3 órán túl feladott egyszerű küldeményeket a hajnali vonattal nem igen továbbítják, csak másnap délután. Már most ha az ember valami fontos levelet ad fel pl. ma este 5 órakor, az hajnalba nem mehet el csak másnap délután fél 5 órakor. Miután most már a fogaras—brassói vasut is megnyitott, az efajta küldeményeket okvetlen továbbítani kellene hajnalban. Sőt mi több, délután a brassói vonat 4 óra 22 perckor ér Fogarasba, a szebeninek pedig legkésőbb fél hatkor kellene beérkeznie Fogarasba, jó volna tehát a délutáni postát nyomban kézbesíteni, mert jöhet valami olyan fontos dolog vagy rendelet Brassóból 4-20-kor, hogy az nap este 6 órakor vonatra kell ülnie az illetőnek Brassó felé, hogy ügyes-bajos dolgait elvégezhesse a törvényszéknél. Így tehát a levélhordók kétszer kézbesítenének napjában, délelőtt és este felé. Hat óráig úgy is hivatalos óra van, jó volna tehát így rendszeresíteni. A táviratokat pedig kérjük pont 6 óráig felvenni!

— 5.

— A fogarasi közlekedési viszonyok javítása. Városunknak nemcsak főleg a közlekedés, hanem még az egészségügy szempontjából is egy régóta fennálló hátránya az utcáin levő fullasztó por, mely esőzés alkalmával a legrövidebb idő alatt vastag nyulós sárréteggé válik. Ezen misériáknak oka az, hogy a város főutcáit képező állami, illetve törvényhatósági ut-átkelési szakaszokra eddig a patakokból nyert és csak nagyon

csekély keménységi fokkal bíró csillámpalából álló kavics engedélyeztetett, mely a forgalom nagyságával távolról sem állván arányban, a legkisebb szárazság esetén mindjárt valósággal megfertőzi Fogaras levegőjét. Ez a körülmény indította a főispánt arra, hogy az októberi havi közigazgatási bizottság ülésén indítványozta, hogy a kereskedelemügyi minisztert feliratilag felkeressék ezen bajok orvoslására. Örömmel értesülünk most illetékes helyről, hogy főispánunk személyesen is lépéseket tévén ez ügyben az ő sikeres intervenciója folytán a kereskedelemügyi miniszter már utasította az államépítészeti hivatalt, hogy költségműveleteket dolgozzon ki az utcáknak egyfelől alsó-rákosi bazaltkő behengerelésével, másfelől kőburkolattal való ellátására vonatkozólag és így kilátásunk van arra, hogy a mai már igazán türehtetlen állapot meg fog szünni s városunk levegőjét oly tisztán szivhatjuk be, amint az a havasokról ide áramlik.

— A főigazgató utban. Kistétényi Walther Béla a nagyszebeni tankerület kiváló főigazgatója f. hó 27-én d. u. Brassóba ment az ottani középiskolák meglátogatása végett.

— Halalozás. Szentgotthárdról kapjuk a leverő hirt, hogy Ruisz Rezső, aki Halmy Gyula főszerkesztővel együtt szerkesztette a „Szentgotthárd“ című lap német részét s ahol Halmy felelős szerkesztő volt, jobb létre szenderült. Ruisz eredeti német ember volt, aki egy szót sem tudott magyarul, de éles szemű, zseniális tollú író volt. Sok karcolata van még most is birtokunkban s ha német lap lennénk, leköznénk belőle egy párat. Ruisz Rezső különben ott Vas megyében az „Oberwarter Zeitung“ szerkesztője volt. Szegény „hausheer“ mert mindig így hívtuk — pedig bérházban lakott. — Nyugodjék békében.

— Brassó méltatlankodik. E cimen lapunkban a következő közlemény jelent meg nem régen: „A „Brassói Lapokban“ olvastuk a következő sorokat a Zernesti cellulozegyárra vonatkozólag: Nem hagyhatjuk említés nélkül, hogy Volkány község a zernesti cellulozegyár fertőzte Neugrateu patak vize által, beviteli forrástól meg lett fosztva, amennyiben a fertőzött víz miatt az évenként 100 koronát jövedelmező ványoló malmát kénytelen volt felhagyni. Elég sajnos, hogy a Fogarasvármegye területén fekvő cellulozegyár megyénk legszebb községeit megtorlás nélkül károsíthatja. A szomszéd vármegye alispánja által kitűzött tárgyalásokon részt veszünk, védekezünk, de követelményeink semmibe vétetnek; úgy látszik a hatalmas befolyású részvénytársasággal szemben eddigelé nem tudtunk egyebet elérni, mint egy kihágásos marasztaló ítéletet és azt is csak harmadfokban. „Erre vonatkozólag már megirtuk, hogy a legutóbbi helyszíni szemle és tárgyalás alkalmából maga a vegyész oly annyira fertőztetve találta a neugratu patak vizét, hogy egy dózist a vita közben felhajtott belőle és? — még most is él.“ — A „Brassói Lapok“ fenti híreinkre a következő megjegyzést tette: „Annak, hogy a vegyész ur a Neugratu patak vizének megkóstolása után is él, igazán örvendünk, mert

mi nem tehetünk volna arról se, ha véletlenül belehalt volna a vakmerő vállalkozásba. Tudniillik mi a derék budapesti paprika kereskedő Kotányi után szabadon, hajlandók vagyunk fogarasi laptársunknak 100 aranyat fizetni, ha a lapunkból idézett közleményt a lapunkban meg is mutatja. Mi nem tudunk róla! Ime egy boldog szerkesztő, aki azt sem tudja, hogy mi van a lapjában. Mi megtaláltuk, bár a lapszámra nem emlékszünk, de az októberi számok egyikében van, mert a hirt a „Brassói Lapok”-ból vágtuk ki, amely faksimile még most is megvan szóról-szóra, betűről-betűre olyan nyomás az a papiros, amilyen, s a melyen ez az utóbbi copia megjelent. Mi ezek után csak a 100 aranyat kérjük fenti laptársunktól, még pedig csengő, pengő aranyokban; sőt hajlandók vagyunk még abba is bele menni, amibe Perényi Miksa hírlapíró bele ment Zrinyivel szemben Mikszáth „Uj Zrinyiászában” t. i. midőn Zrinyi Hunyád várából kirohant és 100 aranyat tett zsebébe az élelmes riportert ott azzal állt elő, hogy adjon neki Zrinyi ötven aranyat s a kirohanásnál tegyen csak ötvenet a maga zsebébe. Ő majd kirja az ujságba, hogy Zrinyinek 100 arany volt a zsebében s neki is marad legalább egy kis haszna. Mi is megelégszünk 50 csengő arannyal nagylelkű laptársunkkal szemben s kiírjuk, hogy 100-at kaptunk! „Az ígéret szép szó, ha meg adják úgy jó.” Mi bebizonyítjuk s az ötven aranyat várjuk, sőt mi több nagylelkűen tizzel is megelégszünk.

— **Brutális cselédleány.** A havazkodás régi. ősi stikije már a gyermekseregnek. Kultiválták ősapáink, nagyatyáink, apáink, mi — s fogják tenni ezután is. Az idők végtelenségéig, míg csak az emberi generáció ki nem pusztul. Ezt az ártatlan mulatságot tette egy 10 éves fiu egy cselédleánnyal szemben. A cselédleány azonban nem ismerte tréfát, a nála levő bádóg kannával úgy fejen vágta a kis fiút, hogy annak a feje betört s menten elborította a vér. Ajánljuk a rendőrség figyelmébe.

— **Vadászegyleti értesítés.** A Fogaras és vidéki vadászegylet választmánya az uton is fölhívja az egyleti tagok figyelmét a f. hó 24-én tartott választmányi ülés határozataira: 1) Minthogy a szalonka-évad végleg lezárattott, a nyári közgyűlés határozata értelmében a tavaszi kacsahuzásig tilos Fogaras határában — kutyával vagy anélkül — bármire a vadászat. A választmány elvárja, hogy a közös cél érdekében minden egyes tag erkölcsi kötelességének tekinti e határozat megtartását. A tiltott területben kapott egyleti tag ellen a választmány azonnal az alapszabály 10. §. d. pontja értelmében a kizárási eljárást indítja meg. 2) A fogarasi határra a választmány a mérgezési engedélyt kikéri s a duvad mérgezésével három választmányi tagot bizott meg. 3) Paró és Grid község területét az egylet újból nem bérelte ki; a terület a jegyről törörendők. A választmány egyleti társas hajtóvadászatot rendez december 6. és 8-án Felmérén, Alsóvenicén, Felsőporumbákon vagy Osinkán — a jelentkezők kívánsága szerint. — Jelentkezni lehet az egylet

elnökénél vagy titkáránál december 5-ig. — Albert János e. titkár.

— **A vármegyei kis tisztviselők mozgalmá.** A vármegyei tisztviselők a múlt hónapban nagy gyűlést tartottak Budapesten, melyre innen elmentek: Boeskor Ádám árv. elnök és Borsai Rezső várm. iroda igazgató. Azon a gyűlésen olyan határozatokat hoztak, amelyek sérelmesek a kisebb tisztviselők helyzetére és dotációjára nézve. Ebből az alkalomból Borsai Rezső várm. irodaigazgató egy memorándumot dolgozott ki s menesztett szét az ország összes megyei hivatalnokai részére a kik közül a kishivatalnokok mind Borsaihoz csatlakoznak s ebből az alkalomból december hóban itt Fogarason egy lap is fog megindulni, mely a kis tisztviselők helyzetét védelmezi s azok érdekeit szolgálja.

— **Fegyelmi vizsgálat.** Szentgotthárd nagyközség összes előljárósága ellen: „szabálytalanságok” miatt, továbbá: „hogy még a legszükségesebb, a város fejlődésére nélkülözhetetlen beruházások elől is elzárkózott, azzal érvelve, hogy a községnek nincs pénze, hogy hogyan lehetne a városnak jövedelmet biztosítani, hogyan lehetne bevételeit szaporítani” stb. . . . a mely bajok tisztán csak a teljes rendszertelenség és önkényesség következményeinek tudhatók be — fegyelmi eljárás van folyamatban.

— **Gyilkosság a feleki havason.** Az ugy nevezett Polyána Neunisulvi havason levő Weisz-féle fetelepen veszekedés következtében négyszeres gyilkosság történt. Az eset előzményei a következők: A Weisz-féle fetelepek munkásai vasárnap a Sjerzon Mátyás kantinjában mulattak. Mulatozás közben politizáltak is. A pópák tanítványai azt állították, hogy nemsokára átjönnek a Feketehegyen tuli testvérek és kiüldözik a magyarokat az erdélyi részekből. Voltak többen, akik ezt tagadták s innen keletkezett a verekedés. A verekedés első áldozata Pintye Mihály volt, aki meghalt. Pintye mellől még három legény kiesett a sorból s holtan rogytak a földre. A csendőrség nyomban kiszállt a helyszínére s összefogdosta a delikveneket.

— **Az alkohol tulságos élvezete** folytán beteg papok és áll. isk. tanárok és tanítók részére a vallás és közokt. m. kir. miniszter Rákospalotán sanatoriumot létesített. Az új gyógyintézet 1909. január elején nyílik meg, a napi díj 5—7 korona, de egyelőre csak 12 beteg nyerhet felvételt. Beteg tanítók, kik a 3 ingyenes hely egyikére igényt tartanak, a kir. tanfelügyelőségek útján nyújthatják be kérvényeiket.

— **Szabad liceum.** F. hó 21-én Kelemen Adolf dr. főrabbi jeruzsálemi utját olvasta fel, vetített képekkel is bemutatta a gyönyörű helyek egyes részeit. Érdekes, vonzó és tanulságos előadásával a legnagyobb mértékben lekötötte az elegáns hölgyhallgatóság figyelmét, élénk tetszésnyilvánításban részesülve, a költői lendületben is bővelkedő felolvasás végén. Tegnap e hó 27-én Vodráska Vencel áll. főgimn. tanár tartott előadást, nemzeti történetünk főbb mozzanatairól. Erről legközelebb. December 5-én Lesmann Henrik dr. megyei főorvos:

a modern világítás és egészségügyi jelentősége címen tart felelovasást.

— **Rablás Zernesten.** Folyó hó 16-án este 6 óra felé a pályaudvarra igyekezett Dániel György napszámos, ki több havi feresetét az nap vette fel, hogy Brassóba menjen. 300 korona volt nála, — 120 korona papírpénz egy notesben volt, a többi ércpénz pedig külön. Amint a pályaudvar és a község közötti tér közepére ért (kb. 100 m. a vasut a községtől) egyszerre 4 legény megtámadta s a pénzt a noteszel együtt elvették, illetőleg elrabolták. Az egyik ajszáját, másik a torkát, harmadik a derekát fogta, míg a negyedik a pénzt vette ki. Mikor kirabolták, jól megverték s ott hagyták a földön. Dániel ez esetet jelentette a zernesti csendőrségnek, mire Pál őrsvezető ügyes nyomozása után az egyik este 7 órakor már kézrekerült Ducu George nevű cigánysuhanc személyében, ki a társait is megnevezte. Névszerint: Radu Pisku, Zsinga Jancu és Busziok nevű oláh legények. Mikor Dániel meglátta őket, rájuk ismert. A pénzt meg is találták Ducunál, a nótest a tűzbe rakta, hogy ne lehessen megtalálni nála. 18-án mind a négy rablót elkísérték Brassóba, a törvényszéki fogházba.

— **Jenő napja.** Simon Jenő névnapját a helybeli Szent-Ferencendi kolostorban nagyon szép egyetértésben ünnepelték meg. A volt provinciális névnapján ugy a vacsorán mint az ebédén többen részt vettek Fogaras társadalmából, még pedig felekezeti különbség nélkül. Ott volt Kory Ottó is az erdélyi Ferencendi zárdák tartományi főnöke, provinciális is, aki lelkes szavakban éltette Simon Jenőt, mint a ki hűséges atyja, vezetője volt a mostani provinciálisnak, s így nagyon sokat köszönhet neki. Lelkesen beszéltek még többen, így: Nagy Lázár, Borsai Rezső, az utóbbi különösen nagy elokvenciával. Harmath Jenő kir. járásbíró is névnapját ünnepelte e napon.

— **Ujabb rablógyilkosság Törösvár környékén.** Ugy látszik, a rablógyilkosságok Törösvár vidékén nem szűnnek meg, hanem még mindig ujabb esetek fordulnak elő. A multkori elsőmoecsi rablógyilkosokat még meg sem találták, már is ujabb eset történt Szohodolon. Ugyanis október 28-án a törösvári Tatrangi-féle vendéglőben mulatozott este felé többed magával Bamilka Miklós, szokodoli gazda és mulatozás közben mutogatta a nála levő, mintegy 600 koronányi pénzt. A késő esti órákban széteszlott a társaság és Bamilka Miklós is hazament. Alig feküdt le otthonában, fölfegyverkezett, bekormozott arcu alakok törtek be házába s őt lefogva, pénzt, óráját sőt ruháit is elvették. Segítségért kiáltozva, rokona Bamilka György és egy Magurián nevű emberek jelentek meg a kiket meglátva a rablók, az egyikre golyóval, a másikra serétekkel töltött fegyverrel lőttek és mind a kettőt eltalálva, súlyosan megsebesítették s azután a zsákmányukkal eltávoztak. Bamilka Györgyből a törösvári orvos kivette a golyót, Maguriánt azonban Brassóba vitette, mert a lövés következtében sok serét nyomult testébe. A kórházban fekvő Magurián leírása alapján a csendőrök elfogtak egy Petrik

! karácsonyi és ujévi ajándék — egy valódi

Legszebb és leghasznosabb

Singer varrógép

Sárlközzy,
mechanikus gépraktárából (Bethlen-u. 4. sz.)

nevű szohodoli embert. kit a rablók között az illető flismert. A többit még eddig nem sikerült kinyomozni. Minthogy oly sűrűn merülnek fel itt a rablógyilkossági esetek s így az itt lakók élte folyton veszélyeztetve van, a csendőrség létszámát okvetlenül szaporítani kellene a nekik lovakat is adni, hogy gyorsabban járhasanak el nehéz szolgálatukban. Nagy a gyanu, hogy a régebbi csempészek lettek most ralokká és veszélyeztetik folyton a közbiztonságot. Ideje volna már ezen ázsiai állapotnak véget vetni.

— **A gyalogjárók.** Végre f. hó 21-ével télapó is beköszöntött s azóta helyel-közzel havaz s fehér palástjával az öreg hegyeket, völgyeket beborította. Hó van tehát most már az utcákon s így a gyalogjárókon is, melyeket nem minden háztulajdonos vagy lakó separtet, kapartat le rendesen; így a közjegyzői iroda előtt évek óta mindig félős a járás-kelés, mert ott — ha fagy — állandóan sima van. Ki köteles azt a helyet takarítani? Nincs annak gazdája. Ha nincs a kérdés — jó lesz tisztázni s végelátnára eldönteni, mert évek hosszú során át ugy már nem lehet. A gyerekeket pedig szigoruan meg kell dorgálni a csuszkalásért. Egy szóval a téli paragrafusokat elő kell venni a lomtárból a kikre-kikre, akiket illet, rá kell olvasztani. S ha valaki elcsuszik az aszfalton s feljelenti az illető háztulajdonost vagy lakot ne májusba szálljon ki a bizottság — mind eddig volt szokásban — hanem mindjárt, mert "röndnek muszaj lönni!"

— **A gazdasági titkári állás.** Balla Károly ref. lelkész lemondásával megüresedett a gazdasági titkári állás vármegyénkben. Hogy milyen fontos állás ez, s hogy aipos, tapasztalt, szakembert kíván azt mindenké tudja. Épen azért mivel a régi hosszú ideig nagy pontossággal és lelkiismeretességgel működött titkárt nem lehet az állás tovább vitelére rá bérni, ugy halljuk, hogy G a g y i Samu ny. polgári iskolai tanárt emlegetik utódául aki mély szaktudással bír, ugy a teoriában, mint a praksisban, egyaránt. Hogy szorgalmas, rátermett férfiú erre az állásra bizonyítja az is, hogy tanárjelölt korában Eötvös Józef báró az akkori híres kultuszminiszter gazdasági intézetébe Schweicba küldte s ő onnan bejárta: Belgiumot, Hollandiát, Szászországot stb. Tanulmányozta az ottani nép életét, szokásait, gazdasági viszonyait. Gönczy Pál miniszteri tanácsos majd államtitkár idejében egy tervezetet dolgozott ki, a melyben azt indítványozta, hogy a gazdasági szakosztály felső nép iskolák ujra szerveztessenek s az ő terve szerint készült azok újabb tanterve stb. — Mikor Fogarasra került polgári iskolai tanárnak Horváth főispán idejében 5 éven át volt gazdasági titkár. A gazdasági együletet ők alapították: Horváth Mihály főispán, Lázár Jakab ménesuradalmi igazgató, Gróf dela Motte Arthur, Zankó Emil, Tibáld Mihály, volt járásbíró, Kosy S. tagosító mérnök, Herszényi Imre akkori főszolgabíró és G a g y i S. Abban az időben a gyümölcsészetet a megyében föllendítette s hogy annak piacot teremtsen elküldte nagyobb városokba pl. Budapestre, Fiuméba, Triestbe stb. A vármegye tanítóit összegyűjtötte s azoknak szakelőadásokat tartott. Oltó galyakat, magoncokat, magvakat osztogatott ki s ősszel, tavasszal a megye minden egyes községét bejárva faiskolákat létesített. Innen Miskolcra kerülve Miklós Ödön volt államtitkár, gazdasági együleti elnök fölkérésére a borsodmegyei gazda-

sági együleténél nagy tevékenységet fejtett ki s ott számos gazdasági munkája jelent meg önálló füzetekben. S azóta is mindig közgazdasággal foglalkozik. Nálunk sajátos gazdasági viszonyainknál fogva, több téren bizonyos hátramaradás észlelhető, annyival inkább is helyesnek tartjuk az eszmét hogy ilyen szakférfiú kerüljön erre az állásra, aki minden erejét a gazdasági élet föllendítésére fordítja majd. G a g y i Samu törhetetlen jellemű, vastag nyaku puritán ember, aki az igazságért, késhegyre képes menni s vasszorgalmu, pedáns, pontos, munkás ember lévén, teljes jóhiszeműséggel ajánlhatjuk őt ezen állásra s az illetékes szakférfiak b. figyelmébe mi is.

— **A kultuszminiszter elismerése.** Apponyi Albert gróf vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter F e h é r Károlynak, az erdélyi szinikerület igazgatójának a nemzeti-ségi vidéken teljesített kulturmisszióért elismerését fejezte ki és 600 korona segélyt adományozott neki. Ezen az alapon itt e nemzeti-ségi vidékeken a lapszerkesztők is megérdemelnék, akik a magyarság e végvárosaiban, ezen az exponált vidéken a magyar állameszmékért küzdenek, harcolnak, hazafias missziót teljesítenek, hogy némi elismerésben részesüljenek a kultuszminiszter részéről. Mi ismerjük Apponyi gróf fenkölt lelkü gondolkozását s hisszük is, hogy bizonyára meg fogja jutalmazni az ilyen lapszerkesztőket, a nemzet e nehéz napszamosait. Méltán megérdemlik.

— **A IV. oszt. tehetségtelen tanuló** minősítéséről érdekes és közvetlen tapasztalatokon alapuló szakértekezést olvashat az érdeklődő, a tanárnyesület közlönyének legutóbbi számában Major Károly dr., főgimnáziumunk igazgatója szakavatott tollából. Vajha a szülők is érdeklődőnek a szakdolgoznak látszó, de sajátképen épen gyermekeik nevelése és jövőjébe vágó kérdések iránt, mindjárt közelebb kerülne a szülő és az iskola és az ilyen kiváló szakvéleményen elindulva, egyöntetűbben működnek.

— **Moslék az aszfalton.** Egy idő óta az Olt-utca aszfaltján, rendesen a déli órákban undorító ételmaradékokat találunk a járókelők. Ez a botrányos állapot onnan keletkezik, hogy a moslékot a disznók hizlálására déiben szokták szállítani. Rendet kérünk a moslékhordozók részéről s nagyobb és éberebb ellenőrzést a sarkon, poszton álló rendőr részéről, hogy ilyesmiket ne engedjen meg a járókelők étvágyerjesztésére, mert, ha van is étvágyuk, annak láttára elmegy minden „gusztusok“ még a „fácánpecsenyétől, vagy a „kolibrinyelvtől“ is!

— **Allami tisztviselők özvegyeinek nyugdíja.** Az az inhumánus eljárás, mely az özvegyi segély megállapításánál a gyakorlatban élt, a közigazgatási bíróság egy legutolsó döntvénye alapján lényegesen emberségesebb lesz ezentul. Az eddigi eljárás szerint az allami tisztviselők özvegyei rendes évi segélyben csak akkor részesültek, ha férjük legalább 10 évig állami szolgálatban volt, ha nem szolgált 10 évig, akkor csupán végkielégítésben részesült. A közigazgatási bíróság az említett döntvényében most kimondja, hogy az allami tisztviselők özvegyei ekkor is részesülnek nyugdíjban, ha férjük csupán 5 évig teljesített állami szolgálatot. A közigazgatási bíróság e döntvénye sok ezer ember gondján fog enyhíteni, tudva azt, hogy váratlan halála esetén nem fog éhen halni családja.

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levelekre és cikkekre nem válaszolunk.

Sz. Cs. Á. Köszönet, üdvözlöt!

K. Á. Helyben. Szívességét köszönjük és kérjük tovább is.

A. J. Alsócsa. Nem mind a két poemát szentelte meg a muzsa ihlete. Folytatását várjuk.

Tarnai Aladár Budapest. „Erzsébet királyné“ (nov. 19.) című cikke elkészült; de eltettük s jövőre felhasználjuk. Egy év hosszú idő az igaz, de — türelem.

K. Gy. Alsócsa. Az értékes közleményt jövő számunkban okvetlen közöljük. — Minél gyakrabban szívesen látjuk cikkeit lapunk hasábjain. — Üdvözlöt.

T. E. Zernest. A hirt megkaptuk. Kérjük, hogy mindenről tudósítson. A lap megy-e? Mert ha nem megindítjuk. — Üdv.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THEIERFELD DÁVID.

2 jókarban levő szabadon futó

bicikli

jutányos áron

ELADÓ.

Bővebbet

a kindóhivatalban.

K Ö H Ö G É S !

A ki saját magát vagy gyermekeit köhögés, rekedtség, torokhurut, görcs és számarhurutos köhögéstől megmenteni akarja, vegye az orvosilag kipróbált és ajánlott

Kaiser-féle

mell-Caramelleket

a 3 fenyő jellel

5500 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány.

Csomagja 20 és 40 fill.

Szelencéje 80 fillér.

Kapható: Hermann J. P., dr. Kotesviller Károly gyógyszerárában és F. A. Pildner Steinburg órgyógyalhoz címzett gyógyszerárában.

— Divatos —
férfiruhákat
— vagy —
télikabátokat

rendeljük ott a hol megbízható garanciát kapunk, mint ilyen elsőrendű céget ajánljuk t. olvasóinknak a FŐVÁROSI VERSENYSZABÓAGOT Budapest, Thököly-ut 3. ahol 30 koronáért készítenek mérték után saját műhelyünkben remek szabásban és finom kivitelben divatos és elegáns férfiruhákat vagy télikabátokat a legfinomabb szövetelekből. Fenti cég kívánatra vidékre mintákat bérmentve küld.

Két egészséges, tiszta urilakás azonnal

kiadó.

I. 3 szoba, 1 konyha, tüvegfolysó, pince, berendezett villanyvilágítás. 340 kor.

II. 5 szoba, téli és nyári konyha, 2 speiz, fürdőszoba, díszkert etc. berendezett villanyvilágítással. 900 kor.

Bővebb felvilágosítás a kiadóhivatalban.

Egy nagyon jókarban levő

koncert-zongora

jutányos áron

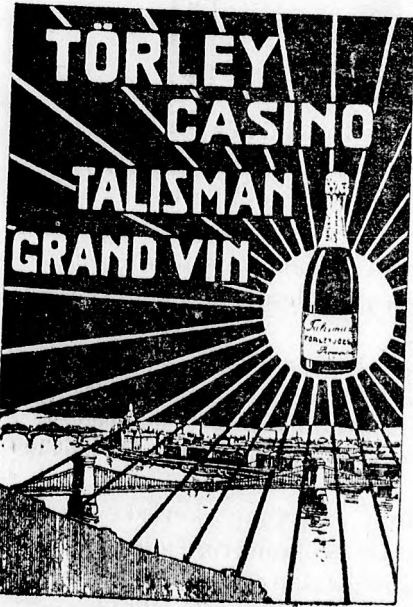
= ELADÓ. =

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Hirdetések

felvételnek

ez a lap kiadóhivatalában.

„M-i-t?” — „Papa megengedte! Hisz' valódi Jacobi-féle Antinicotin-cigarettahüvelyek fadobozban.

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jellel valódi! Minden fadoboz egy érdekes hüvelykártyát tartalmaz.

Vegyenek csak

Szt.-Pétervári sárczipő
utóterhelten a tartósságban.

Valódi csak ezen háromszögű védjeggyel

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

Kitünő hatásu vese- és hólyagbajoknál.

SZÉNSAVDUS, KELLEMES, SAVANYKÁS IZŰ, VASMENTESITETT, rendkívül üdítő asztali víz.

Üdít, gyógyít! Orvosiilag ajánlva.

Ivógyóymódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitünő hatásúnak bizonyult.

Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschung buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

Angol- és francia szabászati női-tanfolyam!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, miszerint Görög-utca 5. hsz. alatt 2 hónapi időtartamra

angol- és francia

szabászati női-tanfolyamot

nyitok: december hó 1-től.

Bel- és külföldön szerzett tapasztalatom teljes garanciát nyújt arra, hogy növendékeim igényeit kielégíthessem. Ugy a szabászatért, valamint az összeállításért felelősséget vállalok.

Szives pártfogást kér

teljes tisztelettel:

Roóz Mór,

angol- és francia női-szabó.

A készlet gyorsabb eladhatása miatt

Caspari Frigyes és Társai

Medgyes (Nagyküküllöm.)

faiskolái

leszállított áron ajánlják összes faiskolai cikkeiket u. m.: magonc, kőmagu és csontár gyümölcsfákat, pőszméte és ribiszke oserjéket, malnákat, földiepret, díszcserejéket, gyümölcsfa vadoncokat, sóvénynek valót, tulevelu fakat, rozszakat stb.

Árjegyzék kívánatra bérmentve.

NAGYENYED = re
Alsófehér m.

forduljon minden érdeklődő, ki sulyt fektet I. fajtiszta anyagra.

Gyümölcsfák, disz- és kerítésnövények stb.

Nemes szilvacsemetékben nagy készlet

Szőlőoltványok
európai, amerikai sima és gyökeres vesszők.
Árjegyzéket ingyen küld:

FISCHER és Társai
faiskolák és szőlőoltványtelepek

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagyszombeni fiókja

Alapított 1841-ben.

Nagypiac 2. szám.

Alapított 1841-ben.

Alapítke és tartalékalapok 93 millió korona.

Betétek elfogadása takarékpénztári könyvecskére
folyó számlára és pénztári jegyekre.

Értékpapírok, idegen pénzek, érepenzsek vétele és eladása.

Értékpapírok átvétele őrzésre és kezelésre.

Kölcsönök nyújtása értékpapírokra mérsékelt kamat mellett.

Szelvények és kisorsolt értékek beváltása.

Bel- és külföldi váltók és utalványok leszámítolása v. vásárlása.

Katonai házassági óvadékok beszerzése.

Sorsjegyek árfolyamveszteség elleni biztosítása.

Tőzsdei megbízások teljesítése.

Tőkebefektetésre különösen alkalmasak a Pesti M. Kereskedelmi Bank 4% és 4½% adómentes záloglevelei és községi kötvényei, melyek a közigazgatás minden ágazatán biztosítékkal és bánatpénzzel elfogadtatnak. Ezen óvadékképes záloglevelek és községi kötvények árvapénzek elhelyezésére, valamint katonai házassági óvadékokra alkalmasak.

Minden a bank és takarékpénztári üzlettel kapcsolatos ügyben úgy szóbeli, mint írásbeli uton díjmentes felvilágosítás.

Fogaras, a Ferencz József-tér 161. szám
alatt levő

! TRANSSYLVÁNIA-szálloda!

BÉRBE kiadó

! ! szakértő egyének ! !

következő feltételekkel:

1. A tulajdonos hajlandó csak a kávéházat és az éttermet a szükséges mellékhelyiségekkel kiadni. — 2. Közmegegyezéssel azonban a vendégszobákat és a tánctermet is rendelkezésére bocsátja a bérlőnek, különben — ezeket maga kezelteti. —

— — Megkeresések — —

Lauritsch Manó örököseihez,
küldendők — Fogarasba.

Hirdetések jutányos árban felvétetnek
e lap kiadóhivatalában.

PÉNZ

KÖZLÉS

kieszköztünk 1800 K évi fizetéstől kezdve köztisztviselőknek és katonatiszteknek a legtöbb esetben kezes nélkül, kötelevényre 10—30 éves törlesztésre 6—6½% kamatra. Régi tartozásokat előnyösen konvertálunk. Minden köztisztviselő tegyen hozzánk kérdést a szükségelt kölcsön tárgyában, mert vállalatunk a legnagyobb bankokkal állván összeköttetésben, módunkban áll az egyáltalán elérhető legnagyobb összegű kölcsönt a legelőnyösebb feltételek mellett kieszközölni.

Levélbeli kérdézősködéskor okvetlen megirandó a kölcsöntkérő neve, állása, lakhelye, kora, szolgálati ideje, fizetése, fizetését terhelő tartozások összege és hogy van-e biztosítási kötvénye. Ezek közlése után mi díjtalanul részletes felvilágosítással szolgálunk. **Előleges költséget nem kérünk, a közvetítési díj pedig a kölcsön felvétele után fizetendő.**

Váltókölcsönt magánosoknak, tárcahitelt nagyobb kereskedőknek, vállalkozóknak stb. továbbá kölcsönt biztosítási kötvényre, sorsjegyekre, értékpapírokra, katonai házassági óvadékokra, vidéki takarékpénztárak és bankok részvényeire egy nap alatt legolcsóbban folyósíthatunk. Kérdézősködéshöz válaszbélyeg csatolandó.

Gerő Testvérek,

törv. sz. bej. hitelvállalata: Budapest, VIII. Rákóczi-ut 57. sz.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

Portland-Cement-Gyár

== Brassóban. ==

Fogarasban kapható: Gebauer W., Schul H. és Thierfeld L. urak kereskedéseiben.

Ny. Thierfeld Dávid könyvnyomdájában, Fogarasban.